

ZAPISNIK
sa 32. sjednice Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore,
održane 11. decembra 2017. godine

Sjednica je počela u 12:10 časova.

Predsjedavao je Predrag Sekulić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici: Filip Vuković, Petar Smolović, Branko Čavor, Jovanka Laličić, Genci Nimanbegu i Mićo Orlandić.

U skladu sa članom 55 stav 2 Poslovnika, sjednici je prisustvovala poslanica Ana Nikolić.

Sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 1 Poslovnika Skupštine, u svojstvu predstavnika predlagača, prisustvovali: Darko Radunović, ministar finansija; Nikola Vukućević, generalni direktor Direktorata za budžet u Ministarstvu finansija; Tamara Ivković, koordinatorica za budžet u Ministarstvu finansija; Goran Šćepanović, generalni direktor Direktorata za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa inostranstvom u Ministarstvu ekonomije; Vlanentina Ivanović, direktorica Direkcije za finansije, računovodstvo i kontroling Centralne banke Crne Gore.

U radu sjednici, u skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika Skupštine, povodom razmatranja Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2018. Godinu, učestvovao je Vukašin Zogović, predstavnik Unije slobodnih sindikata Crne Gore.

Predsjednik Odbora konstatovao je da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

1. Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2018. godinu;
2. Predlog zakona o spoljnoj trgovini robom i uslugama koje se mogu koristiti za vršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje;
3. Finansijski plan Centralne banke Crne Gore za 2018. godinu (na upoznavanje) i
4. Tekuća pitanja.

* * *

Prva tačka - PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2018. GODINU

Predsjednik Odbora, Predrag Sekulić, podsjetio je da je Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2018. godinu, usmjeren Odboru 16. novembra 2017. godine, i da sjednici Odbora povodom ove tačke, u svojstvu predstavnika predlagača, prisustvuju **Darko Radunović**, ministar finansija i **Nikola Vukićević**, generalni direktor Direktorata za budžet u Ministarstvu finansija, kao i **Tamara Ivković**, koordinatorica u Direktoratu za budžet.

Takođe, obavijestio je Odbor da, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine, sjednici prisustvuje **Vukašin Zogović**, predsjednik Sindikata univerziteta Crne Gore (Unija slobodnih sindikata Crne Gore).

Podsjetio je i da je, u skladu sa članom 6 stav 2 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, zatražio od DRI da dostavi pregled svojih saznanja o budžetu. DRI je dostavila 7. decembra 2017. godine **mišljenje** na Nacrt zakona o Budžetu Crne Gore za 2018. godinu (broj: 00-63-7/17-82/2), a koje je, ranije, uputila Ministarstvu finansija.

Ukazao je da je u susret sjednici, Parlamentarna budžetska kancelarija uradila **Analizu o Predlogu zakona o Budžetu Crne Gore za 2018. godinu**, koja je dostavljena članovima Odbora.

Podsjetio je i da su, u skladu sa članom 137 Poslovnika Skupštine Crne Gore, pojedina radna tijela Skupštine, kao zainteresovani odbori, razmotrila Predlog budžeta u dijelu oblasti za koje su nadležni, i dostavila Odboru mišljenja. S tim u vezi konstatovano je da su:

- Odbor za turizam, poljoprivredu ekologiju i prostorno planiranje;
- Odbor za ljudska prava i slobode;
- Odbor za evropske integracije;
- Odbor za međunarodne odnose i iseljenike;
- Odbor za bezbjednost i odbranu i
- Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje, podržali predlog opredijeljenih sredstava za potrošačke jedinice iz domena njihove nadležnosti, kao i da su:
 - Odbor za rodnu ravnopravnost i
 - Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu, takođe, iskazali pozitivan stav o predloženom budžetu, s tim što je:
 - **Odbor za rodnu ravnopravnost** ukazao da u Predlogu zakona nijesu jasno vidljive budžetske linije iz kojih se finansiraju aktivnosti iz Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti i Akcionog plana za primjenu Rezolucije 1325 SB UN, što im otežava razmatranje sa aspekta njihove nadležnosti, kao i ukazuje da bi bilo neophodno učiniti dodatni napor i kroz Završni račun budžeta za 2017. godinu omogućiti praćenje primjene Zakona o rodnoj ravnopravnosti, ali i da se Budžetom za 2019. godinu prepoznaju rashodi za aktivnosti iz oblasti rodne ravnopravnosti.
 - **Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu**, predložio je našem Odboru da sa Ministarstvom finansija sagledamo mogućnost povećanja sredstava za potrošačke jedinice Sudstvo i Tužilaštva, i to za Sudstvo – 635.000,00 eura i Tužilaštva – 1.525.032,00 eura, što je ukupno – 2.160.032,00 eura.
 - Takođe, konstatovano je da se očekuje i da Odbor za prosvjetu, nauku, kultur i sport, u toku dana dostaviti mišljenje u vezi sa opredijeljenim sredstvima za potrošačke jedinice iz domena svoje nadležnosti.

U raspravi su učestvovali poslanici: Mićo Orlandić, Petar Smolović, Branko Čavor, Jovanka Laličić, Genci Nimanbegu, Filip Vuković i Predrag Sekulić

Odbor je, nakon rasprave, odlučio da podnese Skupštini sljedeći

I Z V J E Š T A J

I U uvodnom obrazloženju, ministar finansija, upoznao je Odbor da je Predlog zakona o Budžetu za 2018. godinu rezultat prethodno sprovedene fiskalne konsolidacije čije su mjere definisane Planom sanacije budžetskog deficita i javnog duga uz usvajanje Zakona o Budžetu za 2017. godinu i potom dopunjene Fisklanom strategijom usvojenom u julu 2017. godine, a koja je podrazumjevala dodatno fiskalno prilagođavanje u iznosu od 117 mil.€ odnosno 2,8% BDP-a. Saopštio je da je prioritet ekonomske, odnosno fiskalne politike u periodu od 2018. do 2020. godine jačanje fiskalne stabilnosti i u tom okviru ostvarivanje suficita budžeta i uspostavljanje opadajućeg trenda javnog duga. Fiskalnim prilagođavanjem nastoje se postići glavni ciljevi u srednjem roku, i to: smanjenje deficita budžeta u 2018. i 2019. godini uz ostvarivanje budžetskog suficita od 4,4% BDP-a u 2020. godini, postepeno opadanje javnog duga do nivoa od 67% BDP-a u 2020. godini, kao i finansiranje tekuće budžetske potrošnje u svim godinama projekcije iz izvornih prihoda, omogućavajući da se zaduživanje vrši i u godinama ostvarivanja deficita isključivo za finansiranje razvojnih projekata čija realizacija pozitivno utiče, u dugom roku, na ekonomski rast. Takođe, saopštio je da je BDP za 2018. godinu planiran na nivou od 4,4 mlrd.€, uz realnu stopu rasta od 3%.

Takođe, upoznao je Odbor sa osnovnim karakteristikama Budžeta za 2018. godinu koje se odnose na očuvanje postojećeg nivoa zarada zaposlenih u javnom sektoru, redovnost isplate penzija, povećanje budžeta Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja za oko 15 mil.€, redovnost isplata socijalnih davanja kroz pravedniju raspodjelu i bolju identifikaciju najranjivijih kategorija stanovništva, veću kontrolu budžetske potrošnje, nastavak radova na autoputu Bar-Boljare, kao i onih projekata koji su započeti u prethodnom periodu. U odnosu na kapitalni budžet, ukazao je da će se projekti finansirati u vrijednosti od 287,7 mil.€ i to kroz Direkciju za saobraćaj u iznosu od 245,2 mil.€ i Direkciju javnih radova u iznosu od 42,5 mil.€. Ocijenio je da će se na bazi prethodno navedenih ciljeva, a u periodu od 2018. do 2020. godine, obezbijediti stabilno funkcionisanje institucija, smanjenje budžetskog deficita, prelazak javnog duga na silazni trend i povećanje investicija u infrastrukturu koje podrazumijeva realizaciju prioritete dionice autoputa, za šta će kapitalnim budžetom u 2018. godini biti opredijeljeno 210 mil.€, i značajno ulaganje u turističku infrastrukturu prije svega na području Bjelasice.

Odbor je konstatovao da je Budžet za 2018. godinu planiran u iznosu od 2.001 mlrd.€, te da je manji za oko 5 mil.€ u odnosu na Zakon o Budžetu za 2017. godinu. U odnosu na klasifikaciju izdataka, tekući budžet iznosi 867 mil.€ i veći je za 4,1 mil.€ u odnosu na 2017. godinu, budžet fondova iznosi 666,8 mil.€ i veći je za oko 27,4 mil.€ u odnosu na 2017. godinu, kapitalni budžet iznosi 287,7 mil.€ što je za 4,6 mil.€ više od projektovanog za 2017. godinu, dok transakcije finansiranja iznose 179,7 mil.€ i manje su za oko 40,8 mil.€ u odnosu na 2017. godinu. U ukupnim izdacima, pored tekućih izdataka, najveće učešće od 35,87% imaju transferi za socijalnu zaštitu u iznosu od 551,4 mil.€.

Takođe, Odbor je konstatovao da su Predlogom zakona izvorni prihodi Budžeta u 2018. godini planirani u iznosu od 1.705 mlrd.€, što čini 38,8% procijenjenog BDP-a, te u odnosu na 2017. godinu predstavlja pozitivan rast u iznosu od 153,63 mil.€. Nivo izdataka planiran je u iznosu od 1.821 mlrd.€, što čini 41,4% procijenjenog BDP-a, i veći je za oko 36,10 mil.€ u odnosu na 2017. godinu. Budžetski gotovinski deficit projektovan je u iznosu od 116,2 mil.€, odnosno 2,6% BDP-a, i manji je za 117,53 mil.€ u odnosu na Budžet za 2017. godinu. Iznos zaduživanja projektovan je na nivou od 295,89 mil.€, od čega je za potrebe autoputa Bar-Boljare 190 mil.€, i manji je u odnosu na nivo zaduživanja od 454,17 mil.€ u 2017. godinu. U toku 2018. godine predviđena otplata duga iznosi 179,66 mil. € ili 4,1% BDP-a i manja je za oko 18% u odnosu na istu predviđenu za 2017. godinu, od čega otplata obaveza iz prethodnog perioda iznosi 28,4 mil.€. Budžetom za 2018. godinu planirano je izdavanje garancija do 27 mil.€.

II U skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine, učešće u raspravi uzeo je predstavnik Unije slobodnih sindikata Crne Gore. Odbor se upoznao sa mišljenjem Državne revizorske institucije na Nacrt zakona o budžetu Crne Gore za 2018. godinu, kao i sa mišljenjima radnih tijela Skupštine Crne Gore koja su kao zainteresovani odbori, a u skladu sa članom 137 Poslovnika Skupštine Crne Gore, razmotrili Predlog zakona u dijelu oblasti za koje su nadležni.

Predstavnik Unije slobodnih sindikata Crne Gore pozitivnim je ocijenio trend rasta makroekonomskih projekcija za naredne dvije godine, kao i namjeru Vlade da povećava životni standard i unapređuje kvalitet života građan. Međutim, naveo je da osnovni postulati Budžeta za 2018. godinu protivrječe tome, s obzirom da se baziraju na sve većim opterećenjima za građane. U vezi sa tim, podsjetio je na povećanje poreza na dodatu vrijednost sa 19% na 21% od 1. januara 2018. godine, sa efektom od 96 mil.€, kao i na povećanje akcize koje će rezultirati iznosom od 36 mil.€, ali i na činjenicu da je oko 15.000 firmi u blokadi i da poslodavci nijesu u mogućnosti da podnesu dodatne namete, te da će opterećenja u ukupnom iznosu od 142 mil.€ na kraju platiti građani, zaposleni i penzioneri. Takođe, podsjetio je na raniju primjenu instituta povećanja zarada kada je deficit manji od 2%, te da je umjesto sagledavanja mogućnosti povećanja zarada, s obzirom na projekcije prelaska sa deficita na suficit od 4%

u 2020. godini, predviđeno „zamrzavanje“ zarada. Ocijenio je da treba pokrenuti dijalog u vezi sa sagledavanjem mogućnosti povećanja minimalne zarade.

Na Odboru je konstatovano da su zainteresovani Odbori dostavila mišljenja koja najvećim dijelom pozitivno ocjenjuju budžete potrošačkih jedinica koje su u njihovim nadležnostima. Tokom rasprave posebno je ukazano na mišljenje Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu kojim se navodi potreba za sagledavanjem mogućnosti povećanja sredstava u ukupnom iznosu od oko 2mil.€ za potrošačke jedinice Tužilaštva i Sudstvo. U vezi sa tim, na Odboru je konstatovao da je tokom rasprave na Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu dogovoreno da predstavnici predlagača, do razmatranja Predloga zakona na skupštinskoj sjednici, sagledaju mogućnost amandmanaskog djelovanja.

III Tokom rasprave na sjednici ocijenjeno je da je Budžet projektovan na osnovu pozitivnih efekata sprovedenih mjera fiskalne konsolidacije, da je razvojno orjentisan ka povećanju investicija i unapređenju životnog standarda građana, da se obezbjeđuje socijalna sigurnost građana i redovnost finansiranja potrošačkih jedinica i politika države, kao i sigurnost penzionog sistema. Pozitivnim je ocijenjeno i veće izdvajanje iz budžeta kada je u pitanju obrazovanje i zdravstvo. Naime, Budžetom je prepoznata i potreba daljeg nastavka fiskalne konsolidacije, povećanja konkurentnosti crnogorske privrede, stvaranja uslova za otvaranje novih preduzeća, kao i povećanja zaposlenosti.

Takođe, na Odboru je ocijenjeno pozitivnim i činjenica da je zaduženje predviđeno Budžetom za 2018. godinu na nižem nivou nego u 2017. godini za oko 35%, te da predstavlja pokazatelj da određene mjere koje nijesu bile popularne u prethonom periodu ipak daju dobre rezultate. U vezi sa tim, poslanici su podsjetili na preporuke međunarodnih institucija koje predviđaju da se određena zaduženja isključivo koriste za kapitalne projekte.

Na Odboru je iskazano mišljenje da se kroz smanjenje opterećenja na zarade i proširenje fiskalne osnovice neće ostvariti manji iznos naplaćenih dopinosa, već da bi se stvorio prostor koji bi omogućio povećanje minimalne zarade, jer bi poslodavci imali manja opterećenja po osnovu doprinosa. Na taj način uticalo bi se i na smanjenje zone sive ekonomije, te je ukazano da postoji potreba izrade analize efekata povećanja minimalne cijene rada.

U odnosu na kapitalni budžet za 2018. godinu, na Odboru je pozitivno ocijenjeno opredjeljivanje sredstava za nastavak radova na putu prema Luštica Bay, zatim za rješavanje vodosnabdjevanja Opštine Tivat, kao i za rekonstrukciju regionalnog puta Tivat – Jaz i dr.

Na Odboru je ukazano na značaj graničnog prelaza Sukobin s obzirom na veliku frekvenciju prelaza vozila i putnika posljednjih godina, zbog čega se javljaju saobraćajna zagušenja na putu Bar – Sutomore, posebno tokom turističke sezone. U vezi sa tim, sugerisano je da se sagleda mogućnost opredjeljivanja sredstava za višegodišnje ulaganje u rekonstrukciju puta Vladimirske krute - Bar - Virpazar preko Mrkojevića i Sutormana, sa tendencijom da se u razvojnim planovima za naredne godine isti predvidi i osposobi i za robni promet.

Takođe, na Odboru je pokrenuto pitanje o realizaciji investicija na putnoj infrastrukturi koja bi povezala granični prelaz Zatrijebačka Cijevna sa Grabonom u Albaniji. U vezi sa tim, ukazano je da su sredstva za tu namjenu bila predviđena Budžetom za 2017. godinu u iznosu od oko 1 mil.€, ali da realizacija nije započeta, te je postavljeno pitanje da li su ta sredstva predviđena Budžetom za 2018. godinu.

Tokom rasprave postavljena su i pitanja koja su se, između ostalog, odnosila na: opredjeljivanje sredstava u susret izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju odluke Ustavnog suda koji je podnijet u skupštinsku proceduru a odnosi se na Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti; predviđena sredstava za Ministarstvo nadležno za poslove planiranja i izgradnje po osnovu preuzimanja nadležnosti nad inspekcijским organima u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata; izradu studije izvodljivosti u vezi sa putem Plav – Dečani; planiranje investicija za vodosnabdjevanje Krajine u Opštini

Bar; investicije za rekonstrukciju puta Starog grad-Klaja u Opštini Ulcinj; planiranje sredstava za projekte u cilju rješavanja problema plovnosti rijeke Bojane i dr.

Na Odboru je najavljena mogućnost podnošenja amandmana na Predlog zakona.

IV Polazeći od zahtjeva predstavnika predlagača, na Odboru je konstatovano da je u članu 18 Predloga zakona o Budžetu Crne Gore za 2018. godinu potrebno izvršiti izmjenu, na način da se riječi: „mogu se“ zamjenjuju riječima: „će se“.

Imajući u vidu navedeno, Odbor je u skladu sa članom 148 Poslovnika Skupštine, odlučio da na Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2018, podnese sljedeći

Amandman

U članu 18 riječi: „mogu se“, zamjenjuju se riječima: „će se“.

V Odbor je, nakon izjašnjavanja, sa sedam glasova „za“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2018. godinu, sa amandmanom koji je postao sastavni dio teksta Predloga zakona.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Predrag Sekulić.

Druga tačka - PREDLOG ZAKONA O SPOLJNOJ TRGOVINI ROBOM I USLUGAMA KOJE SE MOGU KORISTITI ZA VRŠENJE SMRTNE KAZNE, MUČENJE ILI DRUGO OKRUTNO, NELJUDSKO ILI PONIŽAVAJUĆE POSTUPANJE ILI KAŽNJAVANJE

Predsjednik Odbora, Predrag Sekulić, podsjetio je da je Predlog zakona o spoljnoj trgovini robom i uslugama koje se mogu koristiti za vršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, usmjeren Odboru 5. decembra 2017. godine

Goran Šćepanović, generalni direktor Direktorata za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa inostranstvom u Ministarstvu ekonomije, dao je uvodno obrazloženje o predlogu navedenog zakona.

Odbor je, nakon obrazloženja predstavnika predlagača, odlučio da podnese Skupštini sljedeći

IZVJEŠTAJ

Odbor se u uvodnom obrazloženju predstavnika predlagača, upoznao sa razlozima za predlaganje Zakona o spoljnoj trgovini robom i uslugama koje se mogu koristiti za vršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje. Ukazano je da se donošenjem navedenog zakona vrši usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije i relevantnim međunarodnim propisima i standardima, te da, iako naš pravni sistem ne poznaje institut smrtne kazne, ovu oblast je neophodno zakonski urediti zbog tranzita i međunarodne trgovine robama i uslugama ove vrste.

Odbor je, nakon izjašnjavanja, sa sedam glasova „za“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o spoljnoj trgovini robom i uslugama koje se mogu koristiti za vršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Filip Vuković.

Treća tačka – FINANSIJSKI PLAN CENTRALNE BANKE CRNE GORE ZA 2018. GODINU

Predsjednik Odbora, podsjetio je da se Finansijski plan Centralne banke dostavlja Odboru na upoznavanje u skladu sa članom 71 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore, kao i da je Plan za 2018. godinu dostavljen Odboru 7. decembra 2017.

Predstavnicu Centralne banke, **Valentinu Ivanović**, direktorica Direkcije za finansije, računovodstvo i kontroling, upoznala je Odbor sa osnovnim pokazateljima Finansijskog plana Centralne banke za 2018. godinu.

Ukazano je da su prihodi CBCG u 2018. godini planirani u iznosu od 14.259.390,00 €, rashodi u iznosu od 12.248.435,00 €, a neto dobit u nivou od 2.010.955,00 €.

Odbor je, nakon obrazloženja predstavnice CBCG, konstatovao da se upoznao sa Finansijskim planom CBCG za 2018. godinu.

Četvrta tačka – TEKUĆA PITANJA

Predsjednik Odbora,

- a) Najavio je da će se na 33. sjednici, koja se planira za 18. decembar 2017. godine, razmotriti Predlog zakona o izmjenama Zakona o budžetu Crne Gore za 2017. godinu i Predlog zakona o izmjenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji su podnijele poslanice Marta Šćepanović i Jovanka Laličić.
- b) Obavijestio je članove da je dostavljeno mišljenje Vlade na Predlog zakona o Privrednoj komori Crne Gore.

* * *

Sjednica je završena u 13:30 časova.

* * *

Broj: 00-63-7/17-

SEKRETAR SEKRETARIJATA ODBORA
Demir Mujević, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA
Predrag Sekulić, s.r.

32. sjednica Odbora za ekonomiju, finansije i budžet održana 11. decembra 2017. godine

REZULTATI GLASANJA O PREDLOZIMA AKATA

NAZIVI AKATA	„ZA“	„PROTIV“	„UZDRŽAN“
Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2018. godinu	Predrag Sekulić Branko Čavor Filip Vuković Petar Smolović Jovanka Laličić Mićo Orlandić Genci Nimanbegu		
Predlog zakona o spoljnoj trgovini robom i uslugama koje se mogu koristiti za vršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje	Predrag Sekulić Branko Čavor Filip Vuković Petar Smolović Jovanka Laličić Mićo Orlandić Genci Nimanbegu		